

GŁOS NARODU

NR. 251. — ROK XL.

PONIEDZIAŁEK
18 WRZEŚNIA 1933.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKÓW, ULICA SW. KRZYŻA L. 11
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKÓW 401.099

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Ks. ośm. obszaru Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Przedpłata zniżona dla naukowców i twórców	Ze każdą zmianą adresu dopłata 50 gr.
	z adresem	bez adresu				
Miesięcznie	6.20 zł.	5.70 zł.	6.20 zł.	9.50 zł.	5.70 zł.	

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje. Listów niesłanych nie przyjmuje.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06

Zapowiedź stanowczej ochrony Polaków w Gdańsku Dyrektorzy Standard Oil Company przed sądem.

WIZYTA PREZYDENTA SENATU RAUSCHNINGA U KOMISARZA GEN. RZPLTEJ. — SENAT OSTRO WYSTĄPI PRZECIWKO WYKROCZENIOM, ZAGRAŻAJĄCYM OBYWATELSTWEM POLSKIM. — PARTJA NARODOWO-SOCJALISTYCZNA WYPŁACI ODSZKODOWANIA.

Gdańsk, 17. 9. (PAT). W dalszym ciągu rozmów, zapoczątkowanych w dniu 12 bm. wizyta komisarza generalnego R. P. w Gdańsku u prezydenta Senatu Rauschninga, prezydent Senatu Rauschning złożył w dniu wczorajszym wizytę ministrowi Papemu, w czasie której przedstawił oficjalnie wyjaśnienie w sprawie pobicia 5 bm. dyrektora Sosnowieckich kopalni węgla inż. Gulowskiego przez oddział rumundorowanych narodowych socjalistów oraz w sprawie innych czynnych wykreceń przeciwko Polakom na terenie Wolnego Miasta. Prezydent zaznaczył, że Senat ostro występować będzie przeciwko wszelkim wykroczeniom, zagrażającym życiu, zdrowiu i imieniu Polaków w Gdańsku. W tym względzie władze gdańskie nie będą absolutnie zważały na staroświeckość winnych, czy ich przynależność partyjną. Wszystkie organizacje otrzymały ponowne ścisłe polecenie, aby przestrzegaly władze uprzedniem zgłoszeniem do policji wszelkich pochodów manifestacyjnych. W przyszłości prezydent policji dawać będzie pochodom specjalną asystę urzędników policyjnych dla zapobieżenia ewentualnym incydentom.

Jeśli chodzi o polskich obywateli i osoby pochodzenia polskiego lub używające języka polski i sprawę traktowania ich przez urzędników i funkcjonariuszy gdańskich i władze komunalne, to w tym względzie wydane zostały zarządzenia, aby bezwarunkowo unikać jakiegokolwiek gorszego traktowania tych osób. — Wszystkie placówki narodowo-socjalistyczne otrzynały ponowne zarządzenia, aby nikogo zarówno spośród obywateli, jak i mieszkańców miasta nie zmuszano do oddawania pozdrowienia hitlerowskiego.

Prezydent Rauschning oświadczył, że pragnie w ten sposób podkreślić szczerą wolę Senatu do zachowania poprawnych i dobrych stosunków z Polską. Co się tyczy poszczególnych wypadków pobicia i zabójstwa obywateli polskich, dr. Rauschning podał do wiadomości ministra Papęgo fakt ukarania winnych i wdrożenia śledztwa co do spraw jeszcze otwartych. Partja narod.-socjalistyczna w Gdańsku zobowiązała się do wypłaty poszkodowanym względnie ich rodzinom pieniężnych odszkodowań, których realizacja nastąpić ma w najbliższych dniach.

Nowy Jork, 17 września. Przed sądem w Chicago rozpoczął się proces przeciw 17 dyrektorom i członkom rady nadzorczej Standard Oil Company oskarżonym o systematyczne nadużycia na szkodę akcjonariuszy. Osztwa te dochodzą do sumy 8 milionów dolarów. Między oskarżonymi znajduje się także zasiedający w radzie nadzorczej Standard Oil Company — dyrektor First National Banku of Chicago — Taylor.

KS. PRYMAS HLOND O PRZYJAŹNI POLSKO-WĘGERSKIEJ.

Budapeszt, (PAT). „Pesti Hirlap” zamieszcza wywiad z ks. kard. prymasem Hlondem i min. Janta-Poleżyńskim. Ks. prymas Hlond oświadczył, że uważa przyjaźń węgiersko-polską za pozytywną nie tylko pod względem uczuciowym, ale i pod względem praktycznym. Polacy, którzy wzięli udział w uroczystościach, będą w Polsce apostołami polsko-węgierskiej przyjaźni.

Podziękowanie min. Łukasiewicza w Moskwie.

Moskwa, 17 września (PAT). Minister Łukasiewicz w liście do redakcji „Izwestij” bardzo gorąco dziękuje tym licznym obywatelom sowieckim, którzy po-pieszyli z pomocą lotnikom polskim. Ta sympatja której wyraz dała opinia publiczna sowiecka, przyjęta jest przez szerokie masy ludności polskiej z głęboką wdzięcznością i oceniana jest nie tylko jako akt sympatji, ale również jako cenny przyczynek do rozwoju przyjaznych stosunków między obu państwami.

WDZIĘCZNOŚĆ WŁADZOM REPUBLIKI CZUWASKIEJ.

Moskwa, 17 września (PAT). Minister Łukasiewicz odwiedził komisarza spraw zagranicznych Litwinowa, wyrażając mu wdzięczność za pomoc okazaną przez władze autonomicznej republiki czuwaskiej i przedstawicieli lotnictwa sowieckiego lotnikom polskim po katastrofie pod Czeboksarami.

CODOS I ROSSI W MOSKWIE.

Warszawa, 17. 9. (PAT). Dzisiaj o godzinie 7.40 z lotniska na Okęciu wystartowali do Moskwy lotnicy francuscy Codos i Rossi na samolocie „Joseph Le Brix” oraz lotnik Vornueil na samolocie „Biarritz”.

Wieczorem doniesiono z Moskwy, że Codos i Rossi wylądowali na tamtejszym lotnisku o godzinie 16.40.

TAJEMNICZY LINDBERGH.

Sztokholm, 17 września. Pułkownik Lindbergh odleciał dziś w południe ze Sztokholmu w kierunku południowym, bez podania celu swej podróży. „Stockholms Tidningen” donosi, że Lindbergh leci do Leningradu, gdzie pragnie się zaznajomić z warunkami meteorologicznymi sowieckiego lotnictwa aktywnego.

Konflikt kościelny w Pradze.

W sobotę odbyło się w Pradze nadzwyczajne posiedzenie rady ministrów w sprawie przytoczonego wczoraj listu ks. nuncjusza Ciriaciego do ks. Hlirki. Rozeszły się pogłoski, jakoby rząd czechosłowacki miał się domagać odwołania Nuncjusza przez Stolicę Apostolską. Gdyby się ta pogłoska sprawdziła, Pradze groziłby nowy konflikt ze Stolicą Apost., podobny do tego, który przed paru laty powstał z powodu protestu ks. nuncjusza Marmaglio przeciw udziałowi rządu w antykatolickiej manifestacji husytów.

Krwawe starcie z hitlerowcami w Grazu.

Wiedeń, 17 września. Z okazji manifestacji związków patriotycznych doszło dziś w Grazu do krwawego starcia z hitlerowcami, którzy kilkakrotnie usiłowali rozbić manifestację. Podczas rozpędzania hitlerowców przez policję zostało przeszło 20 osób rannych. Policja aresztowała przeszło 100 hitlerowców.

Obozy koncentracyjne pęczniaja.

Berlin, (PAT). Na terenie całej Rzeszy do-

konywane są aresztowania wsiół komunistów oraz zapadają ostre wyroki sądowe przeciwko aresztowanym. Z Frankfurtu nad Menem donoszą o umieszczeniu 100 osób w obozie koncentracyjnym. W Berlinie wykryto tajemną drukarnię, w której wydawano gazetę komunistyczną. Aresztowano 5 współpracowników. W Bonn zapadł wyrok skazujący 6 osób na ciężkie więzienie od 6 do 10 lat. W Hagen prokurator zażądał kary śmierci na 4 komunistów, oskarżonych o napad na szturmówkę hitlerowską połączony z zabójstwem. W Lubecie za podobne morderstwo skazano dwu członków b. Reichsbanneru na kary śmierci.

Półmilionowy zjazd w „dniu chłopów niemieckiego”.

Berlin 17 września. (PAT). Prasa zapowiada urzędowo w niedzielę 10-ego października „Dzień chłopów niemieckiego”. Na Bueckeburg pod Hameln zebrać się ma około 500.000 chłopów z Westfalii i dolnej Saksonii. Do zebranych przemawiać będą kanc. Hitler i minister rolnictwa.

Swastyka obok chorągwi papieskiej na katedrze.

Berlin, 17 września. Z okazji wejścia w życie konkordatu między Watykanem a Rzeszą odbyło się dziś w katedrze św. Jadwigi uroczyste nabożeństwo dziękczynne w obecności nuncjusza apostolskiego mgr. Orsenigo. Kancelarza Hitlera i wicekancelerza reprezentował referent osobisty wicekancelerza v. Papeña, von Savigny, zaś rząd pruski reprezentował podsekretarz stanu Gruett. Z tej okazji na wieży katedralnej po raz pierwszy obok swastyki i flagi czarno-biało-czerwonej powiewała także flaga papieska.

Bojkot daje się we znaki niemieckiej żegludze.

Hamburg, 17 września. Wobec katastrofalnego spadku frekwencji na niemieckich okrętach transatlantycznych z powodu bojkotu żeglugi niemieckiej, towarzystwa niemieckie odbyły zgrupowanie, na którym postanowily z dniem 1 października br. obniżyć cenę biletów w komunikacji z Ameryką o 10 procent.

Trzy rekordy Walasiewiczówny.

Poznań, 17 września (PAT). W niedzielę odbyły się w Rozaniku ogólno-polskie zawody lekkoatletyczne z udziałem naszych rekordzistek świata Walasiewiczówny i Wajsówny oraz mistrzyni Czechosłowacji Koubkovej.

W biegu na 60 metrów Walasiewiczówna uzyskała czas 7.4 sek. o 0.2 sek. lepszy od rekordu świata. Wpada na metę o metr przed Koubkova. Na 100 metrów Walasiewiczówna uzyskuje wynik 11.8 sek. o 0.1 sek. lepiej od rekordu świata, Koubkova o metr w tyle. — W biegu na 800 metrów Walasiewiczówna zwyciężyła dzięki doskonałej taktyce. Przez półtora okrążenia prowadziła Czeszką. Moim finiszem Walasiewiczówna wysunęła się na czoło i przetrwała taśmę w czasie 2.18.4, co stanowi nowy rekord Polski. Koubkova o 2 metry w tyle. W dysku zwyciężyła Wajsówna 38.10 przed Jasińską (AZS Poznań) 34.45. — W kulę Jasińska 11.60 przed Wajsówną 10.85. Z innych wyników na uwagę zasługuje nowy rekord polski uzyskany przez Więckowskiego (Pomorze) w rzucie młotem 59.91. W tymże 1 oznaczył Zakrzewski ustanowił rekord okręgu 3 metry 62 i pół cm.

Rząd a Bank Związku Spółek Zarobkowych.

Z Poznania donoszą: „Na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów Banku Związku Spółek Zarobkowych 12 października br. znajduje się sprawa nader doniosła dla dalszych losów tej największej czysto-polskiej prywatnej instytucji finansowej. Dowiadujemy się bowiem z kilku stron, iż między władzami Banku i patronatem Związku Spółdzielni a czynnikami państwowymi doszło do skutku porozumienie, na mocy którego rząd

(względnie wyznaczona przezeń instytucja) — przejmie cały pakiet akcji uprzywilejowanych, znajdujących się w rękach patronatu Związku Spółdzielni i związanych z nim instytucyj, co zapewni państwu decydujący wpływ na Bank. W związku z tą transakcją urząd kuratora Banku, sprawowany przez patrona Związku Spółdzielni, ma być skasowany. Natomiast państwo ma przejąć gwarancję za pewną część wierzytelności Banku”.

Dziś proces o zabójstwo ś. p. Chudzika.

Dziś, w poniedziałek, rozpocznie się w Sanoku przed sądem przysięgłych rozprawa o zabójstwo ś. p. Chudzika i usiłowane zabójstwo majora Owoca, dwóch wybitnych działaczy Stron. Narodowych. Oskarżonych w Brzozowie jest trzech: Jajko, Luchalter kasy miejskiej — wywiadowca policji Stankiewicz i powiatowy komendant policji Drewniński.

Rozprawie przewodniczyć będzie sędzia Gólis, w skład komitetu sądującego wchodzi sędziowie Petrowicz i Braun, oskarża wiceprok. Kruczkowski. Powództwo cywilne imieniem

mjr. Owoca i wdowy oraz sieroty po ś. p. Chudzika wnosić będą adwokaci dr. Pieracki ze Lwowa, poseł Zieliński z Warszawy i dr. Pietrkiewicz z Sanoka. Oskarżonego Jajkę broni adw. Szpigel z Sanoka, oskarżonego Stankiewicza adwokat dr. Fell z Sanoka i oskarżonego Drewnińskiego adw. ukraińiec dr. Głuszkiewicz ze Lwowa.

Przez cały czas rozprawy „Głos Narodu” podawał będzie telefonicznie sprawozdania z procesu.

Rekonstrukcja rządu (?)

„Naprzód” przynosi wiadomość, jakoby miało nastąpić zmiana rządu. Prejnerem miałby zostać wojew. białostocki p. Kościelkowski, ministrem skarbu zaś gen. Górecki, którego w prezesurze Banku Gosp. Krajowego miałby wytrzeźwić wicemin. Starzyński.

Udział adw. Szurleja w procesie samborskim.

W dniu 19 bm. rozpoczyna się w Samborze proces o zamordowanie śp. Tad. Hołówki. Duże wrażenie wywołała w Warszawie wiadomość, że w procesie tym wystąpi adwokat Stanisław Szurlej, który w imieniu p. Hołówkiowej wniosie powództwo cywilne w wysokości symbolicznej złotówki za straty moralne.

Proces w Samborze toczyć się będzie przed sądem przysięgłych. Odpowiadać będą za współudział w zamordowaniu śp. Hołówki: Al. Bunij, Mik. Motyka i Rom. Baranowski.

Likwidacja nowych katedr na Un. Jar.

Sprawa likwidacji niektórych katedr w szkołach wyższych nie została dotąd zadecydowana. Rady wydziałowe zagrożonych fakultetów bronią swego stanu posiadania, wskazując na fatalne następstwa likwidacji katedr dla nauki. Czy i o ile te wystąpienia uniwersytetów będą przez p. min. Jędrzejewicza uwzględnione, nie wiadomo. Dowiemy się o tem w najbliższym czasie. Naogół jednak wśród profesorów panuje raczej pesymistyczny nastrój co do skuteczności tych wystąpień.

Równocześnie bowiem rozedrza się wieści, które już nawet prasa warszawska podaje, jakoby redukcja katedr, o której pisaliśmy, miała być „pierwszą transzą”, — że po niej nastąpi druga, która m. in. wyrazi się w skasowaniu dwóch jeszcze katedr na Uniw. Jagiell.: historii (prof. Konopczyńskiego) i romanistyki (prof. Folkierskiego). Wiadomość tę przynosi „ABC”. Powtarzamy ją na odpowiedzialność tego piśm.

To samo piśmo przynosi wiadomość, że prof. socjologii na Un. Jag. Dr. Jan Bystron, którego katedra ma ulec likwidacji, przejdzie na Uniwersytet Warszawski.

Co słychać w Krakowie.

Poniedziałek 18: św. Józefa z Kup.
Wtorek 19: św. Januarego.
Wtorek: wschód słońca o godzinie 5.40.
zachód o godz. 18.06.

GWALTOWNA SCENA NA PLANTACH.
W ubiegłą niedzielę w samo południe wydarzyła się niezwykła scena na plantach. Do spacerującej pary przystąpiła kobieta i zaczęła okładać po głowie towarzyszkę meżczyzny i to tak dotkliwie, że okazała się potrzebna interwencja lekarza Pogotowia Ratunkowego. Okazało się, że pobita Anna Wróblewska, utrzymywała bliższą znajomość z mężem p. Zofji Kossowskiej, Józefem.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Poniedziałek: „Fircyk w załotach”.
Wtorek: „Sulkowski”.
Środa: „Egipska pszenica”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

WANDA: Adjutant jego wysokości (Vlasta Burian).

SWIT: „Donovan” (Jackie Cooper).

APOLLO: Noc miłości (Don Josse Mojica).

SZTUKA: „Narzęczona z Wiednia”.

UCIECHA: „Madame Butterfly” (Sylvia Sydney) oraz występ orkiestry.

ATLANTIC: „Siostra Angielika” (Zonna Marville); film czeski.

ADRJA: „Romeo i Julia” z Dymszą — oraz „Maleńka z Montparnasse”.

PROMIEN: „10% dla mnie” (w roli głównej Pola Mankiewiczówna i Kazimierz Krukowski). „Flip i Flap w logii cudzoziemskiej”.

SŁOŃCE: „Ozemp” (Jackie Cooper).

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: na czas od 18 do 22 hm. Film p. t. „Bebe i ska” (w roli gł. Bebe Daniels).

Z TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj w poniedziałek, wieczorem, wznowia teatr miejski wesołą komedię Franciszka Zablockiego „Fircyk w załotach”, w opracowaniu scenicznym Józefa Karbowskiego, z dyr. Juljuszem Osberwą w roli tytułowej, w dalszej obsadzie pp.: Granowska, Lardwizanka, Karbowski, Pagowski, Staszewski, Oszański.

Początek przedstawień o godz. 7.30 wieczorem.

ZAMÓWIENIA NA STAŁE MIEJSCA PRZEMJEROWE w teatrze miejskim im. J. Słowackiego przyjmuje Sekretariat teatru codziennie od godz. 12—2 popołudniu i od godz. 6—8 wieczorem.

Jak operują złodzieje w Krakowie?

Wytrychem, włamaniem, przez dach i przez okno.

Zamachy na mienie mieszkańców Krakowa stają się coraz częstsze. Pomijając już przygodne kradzieże kieszonkowe na targu, na peronie dworca, w tramwaju itd., trzeba zaznaczyć, że mnożą się głównie kradzieże mieszkaniowe.

Ostatnio zakradli się niezłapani sprawcy na podwórzu kamienicy nr. 34 przy Rynku głównym i usiłowali włamać się do sklepu Jana Wilczyńskiego. Na szczęście zachcianki złodziei zauważono w porę i spłoszono ich.

Złodzieje wiedzą dobrze, że i z podwórza można często zabrać coś cenniejszego. Stan. Kosiółkowi z Rakowic skradziono w ubiegłą sobotę rower, który zostawił on na podwórzu domu nr. 19 przy ul. Szewskiej. Strata wynosi 120 złotych.

Chętnie wdzierają się włamywacze do restauracji, gdzie — poza pieniędzmi — zapotrzebowują się zwykle w papierosy i wódkę. W nocy z ubiegłego piątku na sobotę nieustaleni narazie sprawcy wdarli się do lokalu restauracyjnego S. Bilfelda i skradli za około 1000 zł. wódek i papierosów.

Przy ulicy Jakóba złodzieje znów oderwali stare okno w mieszkaniu W. Freilichia i niezauważeni przez nikogo zabrali biżuterję, wartości około 600 złotych.

Złoczyńcy nie gardzą też łupem w innej postaci. Sto kilogramów maki skradziono z piekarni Guście Friedman, zamieszkałej przy ul. Kalwaryjskiej 15.

Prędzej czy później jednak amatorzy cudzej własności wpadają w ręce policji. W związku z złą kradzieżą, dokonaną u zegarmistrza Sindela (ul. Długa 19), zatrzymano znanego włamywacza Eug. Dębskiego oraz jego współwinniki: Janinę Goręcką i Fr. Starostkówną. W czasie rewizji dokonanej u wyżej wymienionych osób, znaleziono większą ilość zegarków i różną biżuterję. Rzeczy te zostały wrócone poszkodowanemu.

Poświęcenie pierwszego w Polsce stadionu pocztowców

w Krakowie.

W ub. niedzielę odbyło się na terenie krakowskiej radiostacji telegraficznej w Dębniakach uroczyste poświęcenie stadionu sportowego pocztowców. Stadion ten zbudowany przez samych pracowników pocztowych dyrekcji krakowskiej wyposażony został w boisko piłki nożnej, dwa korty tenisowe, bieżnię lekkoatletyczną dwa boiska do siatkówki, jedno do koszykówki, natryski i t. d.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą św. polową odprawioną na nowo-otwartym stadionie przez ks. dziekana Zapalę. W czasie nabożeństwa chór i orkiestra pocztowców wykonały szereg utworów religijnych. Po Mszy św. ks. Zapalę dokonał poświęcenia boiska.

Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz z p. wicemin. poczty i telegr. inż. Drzewieckim, prezesem dyrekcji poczty inż. Gostwickim, prezydentem miasta Kapłickim, plk. Bolesławem i Wójcickim na czele. Wzięły

w niej również udział liczne rzesze urzędników i podurzędników pocztowych.

Po nabożeństwie wygłoszonych zostało szereg przemówień, które rozpoczął ks. dziekan Zapalę. Po nim zabrał głos p. wicemin. Drzewiecki, oraz plk. Bolesław. Wszyscy mówcy podkreślili fakt, że nowo-poświęcony stadion jest pierwszym w Polsce stadionem pocztowym. Ze powstał on w Krakowie dowód to, iż miasto nasze nadal zajmuje przodujące miejsce nie tylko w kulturze duchowej Polski, lecz również fizycznej.

Na zakończenie odbyło się na stadionie szereg zawodów i pokazów sportowych, po których p. wiceminister Drzewiecki rozdał zwycięzcom nagrody. Największym zainteresowaniem cieszył się mecz piłki nożnej, w którym pocztowcy krakowscy pokonali swych kolegów z Zakopanego 3:1.

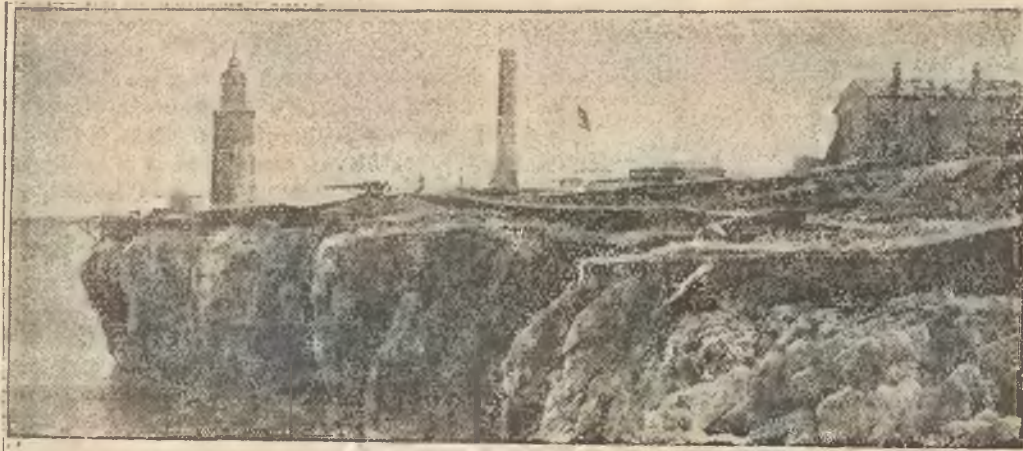
Od soboty, 16-go b. m. w kinoteatrze „APOLLO“

Luksusowe arcydzieło, zrealizowane gościem królewskiej fantazji!

NOC MIŁOŚCI Don Josse MOJICA, Mona MARIS

klasyczny smant i znakomity śpiewak — świetna tancerka, zachwycająca piękną — Niebywale atrakcje. — pikantnych przygód. — Arcydzieło teatru koncertowa gra — wznosi się na szczyty najwyższego artystycznego i piękna!

Gigantyczne projekty tuneli.

U góry: Potężne skały Gibraltaru, pod którymi ma być przeprowadzony tunel, łączący Gibraltaru z wybrzeżem afrykańskim. Budowa tuneli przewidziana jest na okres siedmiu lat.
U dołu: Montblanc od strony miejscowości Chamoniix. Pod tą najwyższą górą w Europie,

według włoskiego planu, ma być przekopany tunel, któryby umożliwił zbudowanie autostrady, łączącej północne Włochy z Genewą i wschodnią Francją. Narazie jest to jednakże tylko śmiały projekt.

Pięciuset delegatów na słowiański zjazd oszczędn.

Jak już donosiliśmy, w dniu dzisiejszym o godzinie 10 rano rozpoczynają się w salach Starożytności obrady Pierwszego Słowiańskiego Kongresu Komunalnych Kas Oszczędności. Udział w zjeździe zgłosiło około 500 delegatów z Polski, Czechosłowacji oraz Jugosławii. Delegaci zaczęli przybywać do Krakowa już w sobotę, najwięcej jednak uczestników zjazdu przybyło w niedzielę.

Wezoraj o godzinie 18.45 przybył z Czechosłowacji specjalny pociąg, przywoząc 140 delegatów czechosłowackich (w tem 20 pań) oraz 6 jugosłowiańskich. Z delegatami czechosłowackimi przybył również adwokat, dr. Leon Wolf, b. poseł polski do parlamentu w Pradze, znany działacz chrześcijańsko-społeczny we Fryszacie.

Przybycia delegatów oczekiwali na dworcu m. in.: prezydent miasta p. Kapłicki, dr.

Uhma, prezes Związku Polskich Kas Oszczędności we Lwowie, wiceprezes Zrzeszenia Słowiańskich Kas Oszczędności, p. Dorawski dyrektor Krak. Kom. Kasy Oszczędności p. Kochanowski, dyrektor Kasy Oszczędności Pow. Krakowskiego. Po powitaniach delegacji odjechał do kwatery po hotelach. O godzinie 21.00 w salach Starożytności odbyło się zapoznawcze zebranie towarzyskie.

Obradom zjazdu przewodniczyć będzie wiceprezes Dr. Uhma, gdyż prezes Związku Związków Kas Oszczędności w Warszawie p. Zdankowski nie przybył na zjazd z powodu choroby.

Przybywający w dniu dzisiejszym do Krakowa z wicemin. Korszakiem min. skarbu Zawadzki wygłosi na zjeździe przemówienie.

Sport.

Wisła — Ł. K. S. 1:0 (1:0).

Z trudni uzyskane zwycięstwo czerwonych. Mało doświadczeni napastnicy Wisły mimo wyraźnej przewagi nie mogli sobie dać rady z obroną gości, stąd zaledwie jedna bramka zdobyta w 19 minucie przez Artura zdecydowało o wyniku.

Rogów 6:2 dla Wisły. Sedzia p. Krajczarek; widzów niespełna 2 i pół tys.

WYNIKI ZAWODÓW LIGOWYCH.

Pogon — Legia 3:1.

Czarni — Warta 1:0.

22 p. p. — Podgórze 3:0.

Warszawianka — Garbarnia 5:3.

KŁĘSKA LEKKOATLETÓW POLSKICH W KATOWICACH.

•Katowice 17 września. Mecz lekkoatletyczny Węgry — Polska zakończył się przegraną naszych reprezentantów w stosunku 46 ½ do 34 ½ punktu.

Ruch wydawniczy

POZYTECZNA MAPA GL. URZ. STAT. — Ostatnio została wydana przez Główny Urząd Statystyczny Mapa Województwa Centralnych i Wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej w opr. R. Osbertowicza. Mapa jest oparta na zupełnie nowym materiale kartograficznym, po raz pierwszy podany do wiadomości. Mapa wykonana jest dwubarwnie w skali 1:1.000.000 i oddaje podział administracyjny gmin, powiatów i województw według stanu z dnia 1 kwietnia 1933 r. Do mapy dołączony jest skorowidz miast i gmin wiejskich. Zauważyć należy, że na mapy jest bardzo niska, gdyż łącznie ze skorowidzem kosztuje ona 1 zł.

WSZELKIE przybory do szycia D. M. C. artykuły hafty, koronki, wstążki również pończochy — skarpetki, bieliznę męską i damską

poleca:

Zofja Aksakowa, Kraków, ulica Wiśna 4.

Od Administracji.

Celem uregulowania nakładów prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

Od czwartku, dnia 14 b. m. w kinoteatrze „SZTUKA“

Ostatni wspaniały przebój produkcji światowej! — Czarna, melodyjna operetka filmowa — pełna humoru i wdzięku, ujmująca lekkością, świeżością, zabawą i śpiewem!

NARZĘCZONA Z WIEDNIA

Wspaniałe przygody na temat zabawnego „qui pro quo” dwóch zakochanych par! — Czarownia Wiednia, stolicy walca i zabaw. Dowcipne sytuacje! Flirt, pikantaria! Muzykę do tego filmu stworzył najslawniejszy współczesny kompozytor operetek, twórca exultacyjnych arcydzieł — go stylu, śpiewanych na całym świecie — **FRANCISZEK LEHAR** W relacjach głównych elita najświetniejszych gwiazd ekranu europ.

Ten przepiękny film rozłaza wśród widzów atmosferę beztroskiego śmiechu pogody i radości!

Z Rzeszowszczyzny.

Podłoże rozruchów. Dlaczego w tych powiatkach? Jak zaradzić na przyszłość?

Rozruchy w powiatach rzeszowskim, lańcuckim, rozpryckim, zwolnienie starostów w tych powiatach — wymagają poważnego naświetlenia i z innej strony, aniżeli to podawały raporty i pisma różnych odcieni.

Dlaczego właśnie w tych powiatach miały miejsce rozruchy?

Powiata te, a w szczególności Rzeszów, jako środek, były jeszcze za czasów austriackich tym kolkiem, w którym ustawicznie fermentowały partie ludowe, secesje, rozłamy i powstawania różnych stronnictw klasowych, mniej lub więcej radykalnych. Tutaj płonął ruch ks. Stojałowskiego, a jak szeroką i głęboką była jego praca i jego wziętość, dowodem pomniki i tablice po wsiach futuczyskich stawiane po jego śmierci. Tutaj arcywicehrzyciel J. Staniński rozbił stronnictwo ks. Stojałowskiego, zawiązując „stronnictwo ludowe“, które miało czasami szlacheckimi brukować drogi i ulice. Tu tał Witos „zdradził“ Stanińskiego, zawiązując stronnictwo „Piasta“. Tu Pluta rozbił Piasta tworząc własne swe stronnictwo. Tutaj zapuszczal zagony Okoń i bardzo radykalny h. poseł Bomba. Sala „Sokoła“ w Rzeszowie bywała nie mym świadkiem tych różnych przewrotów, które stały się przyczyną rozruchów i przeszywały w lud.

Rzućmy okiem i na ostatnie czasy! Uwagę zwrócić należy na listy Piasta, rozgrywane ludności pozbawionej możności głosowania na swych kandydatów, kilku a nawet kilkanaście tysięcy nie zgromadzenia i więcej Witos, domy ludowe imienia Witos, podtrzymywały w ciągłym napięciu wieś. Mowy agitacyjne posłów tak z jednej jak i z drugiej strony gorączkowały chłopów. Jedni posłowie wołali na wiecach: „decydujemy do władzy przez trup i krew, manny, ile tej władzy nie oddamy tylko przez krew“ — a na to odzywały się głosy: „Jaka się krew chłopska, to się jeszcze poleje“: inni: „Jeden chłop, to nie, kilku to już coś znaczy, a tysięcy, to siła, nas jest miliony, gdy razem pójdą, rząd musi robić, czego zażądamy“.

Po wsiach powstawały organizacje „strzeleckie“. Nie będziemy tu zastanawiać się nad ich potrzebą, czy szkodliwością: faktem jest jednak niezłomny, który śledztwo wykryje może, że w rozruchach brali udział członkowie „Strzeleca“, a karabiny strzeleckie zwracali się przeciw Pol. Państwu.

Starostowie poszli w odstawkę. Pewnie, że musieli zawinąć, ale czy w nich wyłączna wina leży? Jeśli im przypisać winę, to przedewszystkiem tę, że za mało stykali się bezpośrednio ze wsią, że mało osobiste, na miejscu przeciwdziałali agitacjom czy z jednej, czy z drugiej strony, że nie chcieli żywno wierzyć relacjom i raportom Pol. Państw. Jeśli jednak zważymy, że członkowie „Strzeleca“ brali udział w rozruchach, to główna wina leży w kierownictwie Strzeleca w tych powiatach, a szczególnie w rzeszowskim. Na czoło „Strzeleca“ wysunął człowieka znanego w powiecie ze zmienionych przekonań politycznych, polityka zupełnie niepewnego, nie mającego pojęcia o organizacji wojskowej, a co najważniejsze, piastującego w mieście urząd nakładający i ściągający podatki i opłaty „kopytkowego“, od postoju fur, od każdego kilograma masła, od każdej cebuli, pie

Dziś i codziennie „WANDA“ w teatrze świetlnym

Najweselejszy i najrozkoszniejszy przebieg komedjowy. Film zakazany w hitlerowskich Niemczech. Film, który przewyższa wszystkie dotychczas widziane farsy. Najpikantniejszą utwor Roda Rody twórcy „C. K. Komenda serc“ w realizacji Mac Frica i Karola Lamača niezapomnianego reżysera filmu „C. K. Feldmarszałek“

Adjutant Jego Wysokości VLASTA BURIAN

Film ten pełen dowcipu i pikanterji jest najzabawniejszym przebiegiem sezonu 1933/4. Niezwykle komiczne sytuacje. Arcyzabawne qui pro quo, humor śpiew i zabawa, ponadto w programie najnowszy tygodnik dźwięk. Początek seans. w dniach pow. o g. 5, 7 i 9.10 w niedz. i św. o g. 3 pon.

FISHARMONJE

SZKOLNE
Schneider'a
długość 1 m
szerokość 0.52 m
wysokość 1.12 m
4 oklawowe
system amerykański

po niższej cenie Zł. 650. — poleca Skład fortepianów

WŁAD. BOLONSKI, KRAKÓW, RYNEK GŁ. 34.

truszkami, kury czy gołęzi przywiezionych na sprzedaż do miasta. Taki człowiek musi być conajmniej niechętny przez wieś. To się przecież do sadnie pokazało przy wyborach przedostatnich do Sejmu. Jeśli się zważy antagonizm wsi i miasta, jeśli się zważy, że człowiek ten mimo pochlebnych raportów do władz podawanych przez niezliczonych jego stronników, jest w mieście niechętnym, że gniją gospodarzy niemulnie — nie dziwnego, że tego „Strzeleca“ (a młodym karabin i mundurek się podobają) choćby wedle instrukcji zgóry, ani zorganizować, ani poprowadzić nie był w stanie. Znając nastroje powiatu, daleko mniejszą winę w rozruchach przypisujemy starości, aniżeli kierownikowi „Strzeleca“.

Rzeszów, wrzesień 1933.

Radio.

Walka z „radiopajęczarzami“.

Czechosłowacja, posiada w stosunku do ilości mieszkańców względnie małą powierzchnię kraju — znaczny odsetek radiobonentów, wyrażający się ilością 450 tysięcy, co stanowi odsetek 32 abonentów na tysiąc mieszkańców, podczas gdy Polska posiada 309 tysięcy abonentów, co stanowi odsetek 9 abonentów na tysiąc mieszkańców.

Mimo to Czechosłowacja nie poprzestaje na tym dość znacznym stanie posiadania i dąży do jego zwiększenia, zwracając się przeciwko radiopajęczarzom.

Mianowicie czechosłowacka Dyrekcja Poczt i Telegrafów opracowała szereg dość ostrych i kategorycznych norm prawnych, mających na celu ścisłe nadzwanie radiopajęczarzy. Między innymi zostały przyznane premje w wysokości 40 koron czeskich dla każdego, kto wykryje radiopajęczarza z zagwarantowaniem tajemnicy osoby, która wskazuje radiopajęczarza. Dyrekcja Pocztowa spodziewa się osiągnięcia tą drogą wykrycia większej ilości radiopajęczarzy, odpowiedniego ich ukarania i zwiększenia tym sposobem liczby radiobonentów w Czechosłowacji.

W Polsce radiopajęczarze narażają na dotkliwe straty radiofonję polską. Ministerstwo Poczt i Telegrafów wzięło w opiekę zagrożone interesy radiofonji, przewidując w świeżo opracowanej nowelizacji Ustawy o Poczcie i Telegrafach szereg kategorycznych przepisów skierowanych przeciwko radiopajęczarzom, przewidujących usprawnienie i rozszerzenie systemu kontroli, która przyczyni się do skutecznego zwalczania radiopajęczarstwa w Polsce.

Programy stacji radiowych.

Wtorek 19 września 1933 r.

Kraków, (312.8 m.) G.: 11.50 Program na dzień bież.; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; z Torunia; 12.05 Płyty; 12.25 Transmisja z Warsz.; 12.35 Płyty; 12.55 Transmisja z Warsz.; 13.00 Płyty; 15.25 Transmisja z Warsz.; 15.35 Płyty; 16.00 Transmisja z Ciechocinka; 17.00 Świąteczna strzelecka; 17.15 Transmisja z Warszawy; 19.05 „Stary Kraków“; 19.20 Rozmaitości, komunikaty; 19.35 Program na dzień następny; 19.40 Transmisja z Warszawy; 22.00 Recital fortepianowy; 22.25 Wiadomości spor-

GLADZIK NIEDOSIĄGNIWIE OSTRZE DO GOLENIA
WSZĘDZIE DO NABYCIA
GŁ. SKŁAD: KRAKÓW, Wiślna 6 DROGERJA

Łódź: 22.35 Transmisja z Warszawy; 22.40 Płyty

Lwów 3-0.7) G.: 17.00 Listy i progr.; 19.46 „Na widnokręgu“; 22.00 Recital skrzypcowy;

Warszawa, (1411.8 m.) G.: 7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“; 7.05 Gimnastyka; 7.20 Muzyka poranna (płyty); 7.30 Dziennik poranny; 7.35 Płyty; 7.52 Chwilka gospodarstwa domowego; 7.55 Program na dzień bież.; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z Torunia; 12.05 Muzyka lekka (płyty); 12.25 Przegląd Prasy; 12.33 Kom. meteor.; 12.35 D. c. koncertu z płyt; 12.55 Dziennik południowy; 14.55 Stan walec (płyty); 15.05 Wiadomości bieżące; 15.10 Komunikat Lańc. i St. Eksp. i 15.15 Utwory na mandolinie; 15.25 Komunikat gospodarzy; 15.35 Płyty; 15.45 Chwilka lotnicza i przeciwgazowa; 15.50 Muzyka jazzowa (płyty); 15.55 Komunikat Urzędu Wych. Fiz.; 16.00 Koncert popularny z Ciechocinka; 17.00 Skrzynka pocztowa; 17.15 Koncert solistów; 18.15 Odczyt: „Zemiosła jako czynnik równowagi społecznej i gospodarczej“; 18.35 Recital śpiewaczy; 19.05 Płyty; 19.20 Rozmaitości; 19.35 Program na dzień następny; 19.40 „Na widnokręgu“; 20.00 Koncert; w przerwie 20.50 Dziennik wieczorny; w przerwie 21.00 Bieżące wiadomości rolnicze; 22.00 Muzyka taneczna; 22.25 Wiadomości sportowe; 22.35 Wiadomości meteorologiczne i komunikat policyjny; 22.40 Dalszy ciąg muzyki tanecznej.

Katowice, (408.7) G.: 17.00 Audycja dla dzieci; 19.05 „Marja Konopnicka i Henryk Sienkiewicz jako popularyzatorzy postaci Jana III-go“.

Taniej niż za cenę BILETU II. KLASY możemy podróżować SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT“

Przy zamawianiu pojedynczych egzemplarzy „Głosu Narodu“ należy równocześnie nadesłać 25 gr. za każdy numer dziennika i opłatę pocztową 10 gr. od egzemplarza.

H. RIDER HAGGARD.

69

„Zbudzeni ze snu“.

Nie mam pojęcia, co działo się zenna przez te setki tysięcy lat. Powiedz mi, Humphrey'u, czy śniło ci się coś, kiedy leżałeś chory? Pytam o to, gdyż tam, w podziemiach, gdzie stale przebywam z ojcem, nawiedził mnie dziwny sen. Śniło mi się, że podróżowaliśmy razem, obok niezliczonych słońc i światów, do bardzo dalekiej jakiejś gwiazdy. Może to nie nie znaczy? Gdyby się nam śniło to samo, należałoby przyjąć, że przekazałam myśl moja sobie. To rzecz zwyczajna, przynajmniej tak było w moich czasach. Bickley ma słusność, Humphrey'u. Nie jestem taką, jak inne kobiety i nie mogę przynieść szczęścia mężczyźnie, który nie umie czekać. Dlatego może lepiej uczynisz, jeśli będziesz mnie o mnie myślał. Takiej rady udzieliłam Bastinowi i Bickley'owi.

Spojrzała na mnie znowu swojemi cudnami, wielkimi oczyma i wstrząsając główką, uśmiechnęła się i odeszła.

Ale uśmiech ten uczynił mnie jej niewolnikiem.

ROZDZIAŁ XVII.

Noene podróże Orosa i Arbuthnota.

W owym czasie Oros zaczął odwiedzając mnie coraz częściej, aż w końcu nie było nocy, w której nie zawitałby w sposób tajemniczy do mojej sypialni. Rzecz najdziwniejsza, że o jego wizytach nie wiedzieli ani Bastin, ani Bickley. Wistocie,

kiedy raz, czy dwa razy wspomniałem im o tem, spojrzeli na mnie zdziwieni i zapewnili mnie, iż nie widzieli nigdy Orosa, wchodzącego do mojej chaty.

Kiedy w pewien czas później wróciłem znowu do tego tematu, Bickley zaczął rozmawiać o czemś innym, wnosząc zatem, że uważa mnie za człowieka cierpiącego na urojenia w następstwie choroby. Nie było to rzeczą dziwną, gdyż, jak dowiedziałem się później, Bickley, upewniwszy się, że usnąłem, rozpiął u wejścia do chaty cienką nitkę i przekonał się rano, że ta pozostała nienaruszona. Ale Oros nie dał się schwytać tym sposobem. Przypuszczam, że zobaczywszy ją, usnął przeskodę i rozpiął nitkę, wychodząc znowu poza próg. Takie przynajmniej było wyjaśnienie Bastina.

Badź co bądź, przychodził, albo tak mi się zdawało i wypytywał mnie w sposób bardzo natręczywy o obecne warunki życia na ziemi, zwłaszcza w okolicach cywilizowanych, o metody rządzenia w różnych krajach, o ich ustrój społeczny, fizyczne różnice między poszczególnymi rasami, o wierzenia religijne, zdobycze kulturalne, dzieła sztuki, wiedzy i literatury, o zdolności wojskowe niektórych ludów, ich prawa i wiele innych rzeczy.

Opowiadałem mu, co mogłem, ale to go nie zadawalało.

— Muszę się sam przekonać — zdecydował wkońcu.

— Czemu interesują cię te kraje, o Panie? — zapytał, zmęczony.

— Wiadomości zebrane przydadzą mi się na przyszłość — rzekł wymijająco.

— Dowiedziałem się, Orosie, że za twoich czasów mogliście przenosić się z miejsca na miejsce.

— To prawda, że Synowie Mądrości obdarzeni

byli tą własnością i że ja ją jeszcze posiadam, Humphrey'u.

— A więc czemu nie chcesz przekonać się na własne oczy? — poddałem.

— Potrzeba mi przewodnika, któryby w krótkim czasie dał mi odpowiednie wyjaśnienia — rzekł, wpatrując się we mnie palającymi oczyma tak, że przejął mnie dreszcz zgrozy.

Zapytałem go, chce zmieścić temat rozmowy, czy otrzymał jakieś dalsze informacje o wojnie, która miała toczyć się w Europie.

Odpowiedział: — Nie wiele; toczy się ze zmienem szczęściem i skończy się dopiero wtedy, gdy prowadzące ją narody będą bliskie zupełnego wyczerpania. — Zdaje się, że wojna nie interesowała Orosa. Była tylko — jak się wyraził — drobnotką w porównaniu z temi, które toczyły się w jego czasach. Połem odszedł, a ja usnąłem.

Następnego nocy zjawił się znowu i wymieniwszy ze mną kilka banalnych uwag, powiedział, że zastanawiał się dłuższy czas nad moją propozycją zwiedzenia nowoczesnego świata i postanowił przyjąć ją.

— A kiedy to nastąpi? — zapytałem.

— Teraz — rzekł. — Wybierzemy się w podróż do twojej ojczyzny i do miasta zwanego Londynem, a ty będziesz moim przewodnikiem.

— To niepodobieństwo! — zawołałem. — Nie mamy okrętu.

— Będziemy podróżować bez okrętu — rzekł Oros.

Zaniepokoiłem się i zwróciłem jego uwagę, że Bastin lub Bickley byłiby odpowiedniejszymi przewodnikami, gdyż czuję się bardzo słaby.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

